

Angående regeringens förslag kring digitalisering av förskolan

Regeringens uppdrag till Skolverket, som presenterades på en pressträff den 2/10 2023 har väckt både frågor och debatt i förskolor i hela Sverige. Under parollen "från skärm till pärm" vill regeringen i sin retorik få bort skärmar i förskolan. De ger därmed Skolverket i uppdrag att fram till juni 2024 utreda frågan och komma med förslag till ändring av förskolans läroplan för att uppnå detta syfte. Exakt när sådan ändring ska börja gälla är lite oklart.

ILTs populära boktjänst Polyglutt används i nästan alla svenska förskolor och älskas av såväl pedagoger som barn. Med utspelet från regeringen ställer sig många frågan - får vi inte använda Polyglutt mer?

Vi träffade skolminister Lotta Edholms statssekreterare David Lindblom, som är en bidragande kraft i regeringens arbete, för att förstå deras tankar och framtiden bättre.

Nedan är hur vi tolkat vårt samtal:

- Regeringen tycker att digitalisering har gått för fort, att alla verksamheter inte har en tydlig strategi som gör att de digitala verktygen används på rätt sätt
- Regeringen vill också lämna mer till professionen att bestämma, och därför ta bort ska-kraven i läroplanen.
- Regeringen vill inte skapa något förbud mot genomtänkt användning av digitala enheter i förskolan, vilket är viktigt att förstå. Skärmar ska dock inte utgöra ett huvudsakligt inslag i verksamheten, vilket det nog ytterst sällan gör.
- Regeringen vill säkerställa att all användning av digitala verktyg ska ske utifrån "tydligt vetenskapligt stöd och dokumenterat pedagogiskt mervärde". Denna mening ska tolkas såsom skollagen påtalar att skolan och förskolan ska grunda sig på "vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet". Med andra ord så vill man inte att digitala verktyg ska användas slentrianmässigt och utan genomtänkt (och gärna evidensbaserat) pedagogiskt syfte där det digitala skapar pedagogiskt mervärde.

Ovan innebär på inget sätt ett förbud mot skärmar i förskolan, men ett ökat krav på att de används på ett klokt och genomtänkt sätt. Vilket nog är något som alla förskolor strävar efter.

Givet regeringens krav på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet har vi nedan sammanställt en lathund med olika mervärden och syften som Polyglutt kan stötta och en del studier som stärker och motiverar dessa syften. Tanken är att ni pedagoger och verksamma inom förskolan ska kunna luta er tillbaka på denna lathund för att med trygghet kunna motivera er fortsatta användning av Polyglutt. Som pedagog kan man få frågor både från chefer, kollegor och vårdnadshavare, och detta blir en guide för er!

Vi avslutar också med några tankar om användningsområden som vi tycker ska användas med försiktighet.

Tveka inte att höra av dig till oss om du har några frågor!

Hälsningar, dina vänner på ILT Education

Lathund

**Balanserad digitalisering i förskolan:
Polyglutts roll i språkutvecklingen**

Innehållsförteckning lathund

Pedagogiskt mervärde #1

Stärk modersmålet hos barn med ett annat modersmål.....1

Pedagogiskt mervärde #2

Brett utbud av böcker stimulerar läsning.....2

Pedagogiskt mervärde #3

Stärk läsningen i hemmet genom
samarbete mellan förskola och skola3

Pedagogiskt mervärde #4

Läsning på “reflektionsskärm” gör att alla kan vara med.....4

Pedagogiskt mervärde #5

Utveckling av pedagogers kompetens
kring läsning skapar läsande barn.....5

Pedagogiskt mervärde #6

Inkludera alla barn.....6

Saker att se upp med7

Boka utbildning.....8

Pedagogiskt mervärde #1

Stärk modersmålet hos barn med ett annat förstaspråk

Det finns väldigt mycket forskning som pekar på att ett starkt förstaspråk också leder till ett bättre utvecklat andraspråk. I en ren hemmamiljö, om barn inte läses för, så kommer förstaspråket bli tunt. Här ger förskolans läroplan en tydlig riktning men utmaningen har alltid varit att på ett effektivt sätt stimulera barnens modersmål.

Polyglutt, med översättningar av böcker till över 70 språk, gör det lättare att som förskola leva upp till läroplanens mål på detta område!

Vad säger läroplanen?

Barn med annat modersmål än svenska ska ges möjlighet att utveckla både det svenska språket och sitt modersmål.
Lpfö 18, s. 9

Vetenskapligt stöd och dokumenterat pedagogiskt mervärde:

- García, O., & Seltzer, K. (2016). The Translanguaging Current in Language Education. I: B. Kindenberg (red.), Flerspråkighet som resurs, Stockholm: Liber.
- [Jim Cummins](#)
- [Ofelia Garc](#)

Pedagogiskt mervärde #2

Brett utbud av böcker stimulerar läsning

Många använder Polyglutt för att det ger ett mycket brett utbud av böcker. Att kunna välja böcker som verkligen intresserar barnen gör att läsningen blir mer engagerande och spännande.

Vad säger läroplanen?

Barnen ska erbjudas en stimulerande miljö där de får förutsättningar att utveckla sitt språk genom att lyssna till högläsning och samtala om litteratur och andra texter. Lpfö 18, s. 8

Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla - intresse för skriftspråk samt förståelse för symboler och hur de används för att förmedla budskap. Lpfö 18, s. 14

Vetenskapligt stöd och dokumenterat pedagogiskt mervärde:

- Ur Kulturrådets skrift "Med läsning som mål" från 2015:
- Sammanfattning: "Till de väsentliga faktorer som skapar läsmotivation hos unga hör litteraturens upplevda relevans för det egna livet, tillgång till ett större läsmaterial, generöst med tid till läsning, valfrihet i urvalet samt möjlighet till social interaktion kring det lästa".
- I vår lärarhandledning till Polyglutt, skriven av litteraturpedagogen Agneta Edwards, finns en referenslista med litteratur som många talar om vikten av läsning och ett rikt utbud av böcker för barns språkutveckling. Ni hittar den inne i Polyglutt!
- Aidan Chambers skriver: "Att uteslutande läsa samma sorts böcker, vad för sorts böcker och av vilken författare det än må vara, är att läsa som om jorden vore platt. Läsaren kan fortsätta läsa utan att någonsin upptäcka (eller vad värre är – inte vilja upptäcka) att jorden är rund, pluralistisk och mångfacetterad." (Chambers, 1993, s. 14)

Pedagogiskt mervärde #3

Stärk läsningen i hemmet genom samarbete mellan förskola och skola

I alla år har förskolan strävat efter en bra samverkan mellan hem och förskola. Förskolan kan till viss del kompensera för olikheter i hemmiljö men stora vinster för barnen sker om även hemmiljön kan påverkas i en positiv riktning.

Med Polyglutt Home Access kan förskolorna skapa en gemensam läsupplevelse i förskolan och hemmet, vilket flera studier visar skapar positiva effekter.

Vad säger läroplanen?

För att skapa bästa möjliga förutsättningar för att barnen ska kunna utvecklas rikt och mångsidigt ska förskolan samarbeta på ett nära och förtroendefullt sätt med hemmen. Lpfö 18, s. 17

Vetenskapligt stöd och dokumenterat pedagogiskt mervärde:

- Kulturrådets forskning om hemmets betydelse:
https://drive.google.com/file/d/1qZIX2eEtPLRLLvcHwWqOLtT70_xt83YZ/view?usp=drive_link

Pedagogiskt mervärde #4

Läsning på “reflektionsskärm” gör att alla kan vara med

Att läsa ur en “fysisk” bok med barn hängandes över axlar och i knän är mysigt och skapar god stämning. Men det begränsar också. Inte alla kan vara med, och de barn som sitter i periferin tappar ofta intresset.

Ett mycket vanligt sätt att läsa med Polyglutt är att använda “reflektionsskärmar”, dvs storbildsskärmar. Framför dessa kan hela barngrupper sitta och ta del av lässtunden med sin pedagog.

Alla kan se och hänga med!

Vad säger läroplanen?

Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla

- ett nyanserat talspråk och ordförråd samt förmåga att leka med ord, berätta, uttrycka tankar, ställa frågor, argumentera och kommunicera med andra i olika sammanhang och med skilda syften,
 - förmåga att använda och förstå begrepp.
- Lpfö 18, s. 14

Vetenskapligt stöd och dokumenterat pedagogiskt mervärde:

- Ur [Göteborgs stads studie](#) kring användande av Polyglutt:
- "Vid läsning för en större grupp brukar pedagogerna ofta koppla plattan till en projektor och projicera boken på väggen. När alla barn kan se bilderna samtidigt innebär de att de inte behöver trängas för att kunna se ordentligt och det blir även möjligt att zooma in detaljer på bilderna. Detta skapar enligt pedagogerna bättre möjligheter för ett kommunikativt samspel kring text och bild jämfört med att läsa boken på plattan." (sid 4)
- Vidare kan följande goda exempel lyftas fram:
- <https://malmo.se/Fokus-forskola/Artiklar-Fokus-forskola/2022-04-21-Digital-bokmagi-pa-flera-sprak.html>
- <https://www.partille.se/nyheter/nyhetsarkiv/2020/maj/polyglutt-ger-nya-mojligheter-till-lasning/>

Pedagogiskt mervärde #5

Utveckling av pedagogers kompetens kring läsning skapar läsande barn

Det finns mycket personal i svenska förskolor som känner osäkerhet i att skapa en bra läsupplevelse för barnen. Det kan vara barnskötare utan pedagogisk utbildning eller andra som söker bättre grund för sitt arbete. Med Polyglutt följer en fördjupande lärarhandledning skriven av kända litteraturpedagogen Agneta Edwards som beskriver hantverket att jobba med bilderböcker.

Ännu mer konkret - i direkt anslutning till böckerna finns även frågor och material för att stödja boksamtal, för pedagogen att direkt jobba med tillsammans med barngruppen. Detta förhöjer kvaliteten på läsningen och därmed barnens språkutveckling.

Vad säger läroplanen?

Rektorns ledning samt förskollärares ansvarar för att undervisningen bedrivs i enlighet med målen i läroplanen och arbetslagets uppdrag att främja barns utveckling och lärande är förutsättningar för att utbildningen ska utvecklas och hålla hög kvalitet. Lpfö 18, s. 11

Förskollärare ska leda de målstyrda processerna och i undervisningen ansvara för att utveckla pedagogiskt innehåll och miljöer som inspirerar till utveckling och lärande som utmanar och stimulerar barnens intresse och nyfikenhet samt håller kvar deras uppmärksamhet. Lpfö 18, s. 19

Vetenskapligt stöd och dokumenterat pedagogiskt mervärde:

Mervärdet av att genomföra högläsning av bilderböcker på ett korrekt sätt behandlas i mycket litteratur, och vi skulle särskilt vilja lyfta fram dessa:

- Maria Heimer, Den betydelsefulla högläsningen, Studentlitteratur, 2020
- Agneta Edwards, Boksamtal med bilderböcker, Natur och Kultur, 2017
- Aidan Chambers, Litteratur inom och omkring oss, Gilla böcker, 2014

Pedagogiskt mervärde #6

Inkludera alla barn

I svenska förskolan ryms barn med många olika behov och utmaningar. Språkstörning, eller sent utvecklade språkliga förmågor, är en vanlig sådan. Men även synskador och hörselskador förekommer.

Med Polyglutt kan dessa barn också få tillgång till böckernas värld genom att många böcker har TAKK-stöd eller teckenspråkstolkning. Det finns även titlar med syntolkning, då mycket av en bilderboks innehåll finns i bilderna som någon med synskada inte kan ta del av. Detta skapar ett stort pedagogiskt mervärde för dessa barn.

Vad säger läroplanen?

Barn som tillhör de nationella minoriteterna, där urfolket samer ingår, ska även stödjas i sin språkutveckling i sitt nationella minoritetsspråk och främjas i sin utveckling av en kulturell identitet.

För döva barn, barn med hörselnedsättning och barn som av andra skäl har behov av teckenspråk ska språkutvecklingen främjas i det svenska teckenspråket

Barn med annat modersmål än svenska ska ges möjlighet att utveckla både det svenska språket och sitt modersmål.
Lpfö18, s. 9

Vetenskapligt stöd och dokumenterat pedagogiskt mervärde:

TAKK som stöd finns väl beforskat genom åren och SPSM har gjort en ambitiös sammanställning av lämplig litteratur och forskning i ämnen. Den hittar ni här:

<https://www.spsm.se/kompetensutveckling/inspiration/litteraturtips/litteraturtips-om-akk/>

Saker att se upp med

Alla produkter och tjänster går att använda på mindre bra sätt. Nedan några exempel på situationer där Polyglutt bör användas med försiktighet.

Reflektioner kring detta finns också i Göteborgs stads analys av Polyglutt som ni hittar [här](#):

- Enskild läsning: Vi lutar oss på mycket forskning som säger att läsning för barn är ett arbete som görs i samspel med pedagog. I samspelet förs diskussioner som utvecklar barnens språkliga förmåga. Om barnen lämnas ensamma med boken/läsplattan blir inte den språkliga utvecklingen lika stark och man missar möjligheter som pedagog att stötta där barnen inte förstår eller har tankar om innehållet. Man kan därmed ändå se situationer där det fyller en pedagogisk funktion att lyssna ensamt. T.ex. om man i barngruppen jobbar med en viss titel/titlar så kan det vara berikande för barnet med egen repetitionsläsning på svenska eller annat modersmål.
- Tidsfördriv: Att istället för planerat pedagogiskt arbete med förskolebarn sätta dem ensamma i grupp framför en saga med högläsning, utan närvarande pedagog, ger inget pedagogiskt mervärde och bör undvikas. I Polyglutts lärarhandledning ger Agneta Edwards flera tips på pedagogiska läsaktiviteter och visar på vikten av pedagogisk planering.

Boka utbildning

Vi erbjuder olika typer av utbildningar för att ni ska kunna få ut så mycket som möjligt av Polyglutt. Detta ingår som en del av ert abonnemang, både för nya kunder och för er som varit med oss ett tag.

För att boka utbildning, skriv till: implementationSE@ilteducation.com

**80% av alla förskolor säger
att Polyglutt förbättrat
språkutvecklingen hos
alla barn!**

**81% av alla förskolor säger
att Polyglutt förbättrat
självkänslan och stoltheten
hos barn med ett
annat språk**

